

[Hartvig Frisch.]

haarde Kritik, der skulde fremkomme, faldt nu noget tynd ud, vil jeg gerne sige; den samlede sig om § 38, og det ærede Medlem mente i Bemærkningerne, i Motiverne, de Oplysninger, som vi havde villet give Medlemmerne, for at det ikke skulde staa for dunkelt, hvorfor disse Ændringsforslag er fremsat, at have fundet en saadan Modstrid, at de blot gjorde det sværere. Maa jeg straks sige: § 38 er opstillet ud fra det Hensyn, jeg før omtalte, nemlig for at gøre det saa klart som muligt, hvorledes Lovgivningsarbejdet foregaar med de to forskellige Led, Den Forenede Rigsdag og de to Ting. Og derfor er der i 1ste Stykke samlet, hvad der skal forelægges Den Forenede Rigsdag, og i 2det Stykke kommer saa „alle andre Lovforslag og Forslag til Beslutning“. Man er nu nødt til at have den Bestemmelse: „alle andre Lovforslag og Forslag til Beslutning af Rigsdagen forelægges, for saa vidt ikke andet maatte være bestemt i Grundloven, for Rigsdagens Ting“. Det ærede Medlem gør her den Indvending: er det saa for eet af Tingene eller for begge Tingene? Hertil skal jeg sige, at der jo for saa vidt savnes et Begreb, som hænger sammen med den nye Ordning, men det vil sikkert udvikle sig i Tidens Løb, nemlig Forskellen mellem det for Den Forenede Rigsdag forelagte og det, jeg kan kalde det „tingforelagte“; altsaa det Begreb, der savnes, er, at disse Forslag i Stk. 2 tingforelægges. Det kan ikke nytte at skrive „i et af Tingene“, og det kan heller ikke nytte at skrive „i begge Tingene“, thi der er for Lovforslag den Regel, at de forelægges for et af Tingene, men for Beslutninger gælder den Regel, at de fremlægges i begge Ting. Det siger sig selv, at det, det gælder om her, er Begrebet i Modsætning til det, der fremlægges for Den Forenede Rigsdag, altsaa det, der „tingforelægges“. Og saa er det den rigtige Formulering, at saadanne Forslag forelægges „for Rigsdagens Ting“, for derved sammenfattes Lovforslag og Forslag til Beslutning.

Jeg kan imidlertid udmærket godt forstaa, at det ærede Medlem ikke har tænkt dette saa nøje igennem, da det er saa uhyre indviklet, det drejer sig om baade Lovforslag og Forslag til Beslutning, og saa kom det ærede Medlem altsaa til det Resultat, at der manglede en Bestemmelse, at der skulde staa: forelægges for enten det ene Ting eller for det andet Ting — men det er netop det, der ikke maa staa.

Det ærede Medlem gjorde den Bemærkning, at i Motiverne er der kommet nogen

Uklarhed frem. Ja, det hænger ogsaa sammen med, at hele Fremgangsmaaden med Hensyn til Lovforslag og Rigsdagsbeslutninger er indviklet. Der gælder nemlig ogsaa, som der staa i Motiverne, „en almindelig Regel om, at Lovforslag og Forslag til Beslutning af Rigsdagen — for saa vidt ikke andet er bestemt i Grundloven — forelægges for et af Tingene“. Her gælder det igen, at der mangler det Begreb, som jeg efterlyser, nemlig „tingforelægges“; det er egentlig det, der skulde staa. Vi har ikke villet være saa meget Sprogformyere, at vi straks vilde skabe det nye Begreb, og derfor maa der i Parentes staa „og Rigsdagsbeslutninger i begge Ting“. De to Arter af Forslag, Forslag til Lov og Forslag til Beslutning, følger altsaa forskellige Fremgangsmaader. Men hvis det ærede Medlem Hr. Krag rigtig vil fordybe sig i det, tror jeg alligevel, det ærede Medlem vil forstaa, at den Karakteristik, der blev givet i Gaar, og som skulde være meget fældende for os, ikke rammer saa forfærdelig dybt.

Det ærede Medlem stillede dernæst det Spørgsmaal: Hvordan kan man sondre mellem politiske og saglige Forslag, Forslag til Love eller Forslag til Beslutninger? Ja, der maa jeg sige, at det bliver selvfølgelig Livets Opgave. Det vil blive det enkelte Tings og det enkelte Tings Præsidiiums Opgave, de enkelte Tings Forretningsordeners Opgave at foretage disse Sondringer. Hvad Begrebet selv angaar, er vi dog nok alle sammen enige om, at vi ved udmærket, hvad det drejer sig om. Det, der netop er kommet frem ved Ændringerne, er den Konsekvens, hvorved der sættes igennem, at i saadanne Spørgsmaal kan Beslutninger ikke tages, og dermed er det afgørende grundlovsmæssige Grundlag skabt for Sondringen mellem det saglige og det politiske.

Det ærede Medlem gjorde endvidere den Bemærkning med Hensyn til Forslag til Rigsdagsbeslutning, der skal forelægges i begge Ting, at hvis et Parti nu kun har Medlemmer i et af Tingene, hvad saa? Her har det ærede Medlem overset, at vi har to Ting, og det er den gældende Regel med Hensyn til Rigsdagsbeslutninger, at de forelægges i begge Tingene, saa hvis et Parti ikke har Medlemmer i begge Tingene, kan Partiet ikke forelægge Forslag til Rigsdagsbeslutning. Det, som det ærede Medlem altsaa havde fundet som noget overordentlig intrikat, som Flertallet havde gjort sig skyldigt i, er den simple Tingenes Tilstand for Øjeblikket, og det maa altsaa siges, at de Parlamentarikere, der har med det at gøre, regner med, at det er den Tilstand,